

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
—
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Листопад 11. липня 1928.

Від нашого кореспондента

Варшава, 7. липня 1928.

[illegible]

ген Начальника Держави) брати припинити парламентний захист!

Остатньою конфліктною відомою підставою в паном Манкертсмі "Ідуть конфлікти" "Ідуть конфлікти внутрішньо-державні, конфлікти господарські та міжнародні. А саме господарські конфлікти грошово-запасових, виграшів на прохайд думи сумні, а тут бюджетова й податкова політика уряду не дає ніяких жорстких аргументів пристрасної. А тут — в особі знаменитого латвійського справу отау-румом, ревізійністичні аматери Німеччини щораз нагадували переговори зі СРСР у шораз більше сльозому куті. Зоджукосся з паном Манкертсмі, що "Ідуть конфлікти", але даліб дивуємось йому, пославши одинок, що має шль едіван молоткового ентузіазму (тн палатості?), не ствердження пасуваючих конфліктів, "авесело вигукувати".

Чи справді польський політик має припинити веселитися?

І. Недрин.

Всі українські діти до української школи! — Хто живе рідну школу і посилас дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

На мертвій точці.

Зірвання польсько-литовських переговорів.

Польська делегація, що радила від довгого часу в Ковні над двома справами: відшкодуванням за обопільні воєнні стра-ти і заключенням пакту про неагресію, покинула 7. ч. м. Ковно, не довівши до нікого вислуду. Переговори з Литвою, що точилися буян по наказу Союзу Народів, знову перервано, бо не було найменшого вигляду на позитивне вирішення обох згаданих справ.

Два тижні передтін (23-го ч. м.) литовський посол у Берліні Сідавікас пере-дає представникові Польщі в Берліні Ольшовському ноту, в якій подає проект трактату, що мав би бути заключений між республіканською Литвою і польською. В першій точці того литовського проекту сказано, що обі переговорюючі сторони годяться на те, що територія, розташована між російською і литовською границею, визначена в ст. 2 мирного договору в Москві для 12. липня 1920, і демаркаційною лінією, устійненою Радою Союзу Народів для 3. лютого 1923 (себто ціла виленська територія), має бути визнана обома державами за спільну. В інших точках подано, що на спільній території буде створена зовніш адміністративної польсько-литовської лінії адміністративна зона, ш-

рою на 30 км. Після устійнення мирним шляхом границі між Литвою і Польщею обі держави заклають пакт про неагресію та арбітражний договір. Поза тим Литва домагається ще високого грошового відшкодування за напад ген. Желіговського.

У відповідь на цю ноту появилася 9. ч. м. нота посла Ольшовського, в якій він заявляє, що польський уряд зазначає з литовським проектом да глибокий злизування, бо цей проект не тільки не ухвалі Раді Союзу Народів з 10. грудня 1922, а з другого боку намагається піддати під дискусію справу польських кордонів і польської території, яка є чейже неварушима. З тих причин польський уряд не може прийняти до відома литовського пропозиції, однак готов даліше вести безпосередні переговори з литовським урядом, що малиб на меті довести між обома державами до порозуміння, від якого залежить мир. В цій цілі польський уряд пропонує лит. урядові вести даліше переговори в намічених справах ще в цьому році.

Так представляється справа польсько-литовських переговорів на основі останніх нот обох держав. Шкаво буде ще послухати т. Голувака, голову польської делегації в Ковні, який, виїхавши звідти рижським поїздом, сказав представникам преси про ці переговори так:

"Лит. аська влада зналоє вини за те, що переговори в Ковні не довели до нічого, на делегацію польську. Польська делегація ще в Кенігсбергу висказала свою згоду на розглянення литовських претенсій у зв'язку з акцією Желіговського, але тільки разом з претенсіями до Литви зт напад в р. 1920 ні діве крило польської армії. З уваги на те, що литовська делегація відмовилася розглянути ці наші претенсії, польська делегація примушена була також відмовитися від розгляду претенсій литовських. Щодо пакту безпеченства, то литовська делегація не хотіла взяти за основу польського проекту про неагресію і зобов'язалася пропонувати свій проект. Однак в проекті, пересланім 23. червня до Варшави, нема про це жодн. Зате лит. проект пропонує, аби Польша визнала Віленщину спільною територією, забрала звідти своє військо і авела там окрему адміністрацію. Цей проект суперечить зе-

Наймодніші Фулярн, Марізетти, ба-мояльні виробн фантазійні Крендіні, зегкі вовняники, поручає в величезнім виборі фірма

АНТОНІЯ УБЕРН
Львів, вул. Галицька 10.
Ті самі новості у Філіп: в Стрий, Дрогобичі, Тернополі і Тарнові.

шій Раді Союзу Народів. Польський у-ряд запропонував навдання аваміні з Литвою, але ніколи не твердів, що згодиться в заміну за те зрентнувати лі свої території і признати П Литви".

Так покищо скінчилася нова польська спроба навдати безпосередні переговори з Литвою.

По широкому світі.

Рада Союзу приятелів Ліги Націй, що радила ними діяти в Голі добалазлася його року під проводом проф. Дембі-ського з Півдня до нової "охоропи" прав національних меншостей, а саме: що добовизалася деяких держав судити прав своїх національних меншостей е... за великі.

Син Чанг-Тео-Ліна — Чанг-Сю-Ліанг офіційно призначений головним коман-дантом манджурських військ.

Прімо Де Рівера відступив свій порт-фель міністра закорд. справ заст. голові парламенту гр. Д'Аннесу.

Французькі суфразетисти протестували великою маніфестацією на вулицях Парижа проти парламенту та сенату, що досі не призначили ім виборчих прав.

Новий єгипетський прем'єр Мохамед Махмуд паша заявив, що основи закор-донної політики не зміняться; незалеж-ність Єгипту не суперечить інтересам Англії, а англійська делегація з 1922 р. може обов'язувати зіб... англійців.

Ріжні вісти.

ЧОМУ МАРШ. ПЛАСУДСЬКИЙ НЕ ВИ-ІХАВ ДО РУМУНІІ.

В поінформованих колах кажуть, що марш. Пласудський не виїхав до Румунії не так із кліматичних, як із політичних причин. Кажуть, що закордонна політика Польщі, за яку є відповідальний з мін. Залеським також марш. Пласудський, вимагає присутності міністра військових справ у краю. Польша приготує акцію, яка нахилила би Литву до більш конкретних уступок. Згодаються теж, що розмови марш. Пласудського з польським послом у Москві Патеком (який вже виїхав до СРСР) починаються до деяких посушень у польсько-лит. перего-ворах. Можливо, що інтервіо Пласудсько-го потягне за собою наслідки скорше, ніж сподіваються. Всі майже групи сподіють-ся важких подій 12. серпня при нагоді зі-яду легіоністів у Вильні при участі Пласудського. Маршалок виготовить велику політичну промову. Громадська думка в тім часі матиме вже нагоду зацікавитися

з усіми планами уряду в справі ревізії конституції. Зачувати, що урядовий про-ект зміни конституції ґрунтується на пропозиції посла І. км. консерватиста Плесенького і Ледавінького.

Маршалок Пласудський виїхав на кілька днів на відпочинок до Сузіллі.

ЗМІНА КОНСТИТУЦІІ.

З ініціативи і під керівництвом уряду почалися праці над удосконалення проекту реформи конституції. Зізнав, що передов-ім у цьому напрямку, що побільшує значно повноваження президента польської держави.

4600 ПОЛІТ. В'ЯЗНІВ ВИПДЕ НА ВОЛЮ.

В навабд. "Деннику Законів" появилася амністийний закон, ухвалений сеймом і сенатом. По обрахуванням між-твар справе-дливості на основі інформацій позначо-ких управ. в'язниць зважачи амністийному законові 4000 в'язнів повинне тиришні мура.

БОМБОВИЙ ЗАМАХ У БІЛЬШОВИЦЬ-КІМ ПАШП. БЮРІ.

Тасс подає з Москви, що два білогар-дійці, які вернули із Парижа, кинули бомбу в лашпортній бюрі головної літ. управи. Від вибуху агітува озми воля, що стояв на варті, другий також ранений. В погоні одного агітатора, бувшого аврангальського офіцера, поблиз другого арештовано після догого погоні в місті Подольськ (московська губ.).

СПЕКА В АМЕРИЦІ.

З Нью-Йорку повідомляють, що там я-стала страшна спека, що доходить до 92 ст. Фаренгейта. Було багато випадків смерті наслідком сонячного удару. Люди мліють на вулиці.

ТЕЛЕГРАМА В'ЯЗНІВ ЛЕДЯНОЇ КРИГІ.

З Осло повідомляють, що до Кінгсеї прийшла така радіотелеграма від розбі-ків "Італії": Положення критичне. Нам силн авчирнується. Тому, що лези тп-ляться, поверхні криги зменшуватися в одну третю. Вітер несе нас на північний схід". Війні розбитки просять подати лікарства для Чечонії.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8-83-00—8-84-00, канадський долар 8-81-50—8-82-00, чеська корона 0-26-33—0-26-60, австрійський ші-лінг 1-25-60—1-25-65, румунська лая 0-05-50—0-05-80, французький франк 0-35-05—0-35-15, швейцарський франк 1-71-45—1-71-55, фунт стерлінгів 43-40-00—43-70-00, радянський червонець 25-00—25-50.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Геній неврастенії.

З нагоди 150-ліття смерті Ж. Ж. Руссо.

2. Творчість мрійника.

Творчість Руссо є прихмою при-роди, моя усе його життя. Це майже неімовірний приклад, чого в силі до-вершити самоук і недоук із геніаль-ним хистом перетворювати свої дрібні переживання в поетичні образи та загальні ідеї. Всі твори Руссо це або аналіз власного "я" поширена до меж теорії або покутима спо-від.

Руссо з уродження неврастенік, що якзается людей, терпить у ве-ликим місті і почуває себе добре тільки самотно на аоні природи. Із цього почування він добуває тисячі доказів на оборону тезис, яку пишає на конкурс Академії в Діжоні — так, розвиток наук і мистецтва несе добрі звичай та мораль; вони розбуджують що-раз нові потреби, а за шим іде-деморалізація. На другу тему "Про почини і основи нерівності", він відповів таким-же блискучим па-радоксом: — корінь усього лиха в нерівності; затріть різниці між ба-гачами і бідаками, склеуйте приват-ну власність, зв'язану з почестями і привілеями, а зробите всіх щасливим-ми, бо відберете їм себелюбні жадо-би. У "Листі про театр" Руссо при-гадує, що це рід літератури, який розбуджує найбільші пристрасні, бо майже їх перед нашими очима в живих постатях.

Загальний висновок: наблизіться до природи, що не знає спокус ні аспірацій. І Руссо пишучи це, згадає яким добрим і невинним він почуває себе в ліску або в огороді. Він знає, що завернути культурного розвитку до первісного рю не можна, вже за-пізно, може й було би небезпечно — а проте стримати його годово-кружний гін і відректися його насо-лод — корисна і необхідна річ для майбутності людства. Руссо відчу-ває сам у собі перші прояви великої нервової недуги, що потрясе новим поколінням. Він хоче оздоровити його своїми теоріями, радами та спо-відом, та замість цього збільшує його недугу.

Іділя закоханої пари в "Новій Ге-льозі" має доказати невинність лю-бовних поривів, коли вони слухають голосів природи і їх шкідливість, коли вони спутані суспільними око-вами. Руссо проповідує нову мораль: одинокі і дає зразок нової "природ-ної" родини. Його повчальна по-вість "Емілія або про виховання" до-сі є предметом дискусії між педа-гогами: чи може справді буати би краще залишити розвиток дитини П природним нахилам, а все виховання обмежити лише до негативного до-гляду, щоби ослаблювати погані по-рови? Може справді краще було би не давати дитині книжок, заки вона не придбає собі до 12-15 року прак-тичного, природничого знання про світ; може справді намагання роди-ча виховувати діти більше прино-сить шкоди, ніж користі?

"Соціальна умова" вводить кілька

аксіом, з якими досі держави й на-роди не в силі справитися: — суспіль-на громада має на меті добро всіх її членів; нема поганих форм влади, а є погані засоби правління; єдиним сувереном є сам народ; питання пра-ці та безділля, пущди та вигод, зв'язане із проблемою власності. Та вся реформа суспільності Руссо хита-ється на двох непевних стовпах: що людина з природи є добра, а з уро-дження вільна.

Про свою "Сповідь", Руссо сам сказав на самім її початку велике слово: "Зважуюсь на спробу, якої ні-коли ніхто не наслідув". Щирість, з якою він списав найбільше інтимні факти свого життя, майже із само-бичуванням циніка та черця. А про-те якомусь Казанові чи св. Августи-нові більше залежало на добрім вра-жінню, ніж на правді. Память і уява Руссо ошукують нас не раз, але тоді, коли вони ошукують і його самого в найкращій вірі. Бажання правди бу-ла в нього таке сильне, що навіть діточа наївність виявлена ним у не-одній суспільній ідеї зберігла в собі переконуючу силу.

Всі його книжки могли би мати заголовком останньої: "Мріяння са-мотника на прохаді", написаної в добі безсумнісного божевілля, а про-те хто зна, чи в першій частині не найгарнішою з усіх. Руссо змів із незвичайною ніжністю єднати вор-ушення свого серця з красою краєви-ду, великі абстрактні ідеали з дріб-ними воруханнями свого серця і льогіку холодних аргументів із ки-лучим аїнізмом. Його вплив на літе-

ратуту відомий: чогонбудь він горкувався — хвилювався; соціаль-ми та педагогічними ідеями, поетич-ними настроями, сюжетом, стилем, чиром дивогаядної індивідуаль-ності.

Як розяснити цей вплив? Дивною вражливістю геніальної людини, що із тремтіння своїх недужих нервів, мов з антен радіа, схопила далекий шум нового припливу, що йшов до берегів сучасності. Руссо як поки-док суспільності відчува придедеші дом-гання погордженої, поневоле-ної маси, а одночасно як анімакова одніця проголосив неодиу немі-рущу правду творчого індивідуалі-зму. Одні його критики находять у ньому одноціальність світогляду, до-ступну хіба ненормальним фанати-кам, інші розбіжність ідей розмої-ного зайдоголові.

А проте в його родинним місті шні зрівноважені дипломати та діачі мріють в будинку Ліги Націй над на-правою сучасного суспільного у-строю не більше льогічно і не менше фантастично, ніж Руссо. Сучасні письменники, що за прикладом не-законної дитини Руссо: романтизм, жертвували просту правду для екс-отичної краси, радо перемінанн би свій організм у клубок нервів і по-ваторили би всю Одисею Руссо, щоби лише добути із себе таку силу враж-ливості та вислову для змалювання найденних грівів і неадекватних іде-алів!

поручає безконкурснійно, у великій вибірці роди чоколяди сметанкової, молочної, десертної і до варення як також чоколяди, кармельки і цукри. — Не шукаємо рекламною, але якостями заміснитими виробами, зробленими з гарячиною чистих сировин, хочемо здобувати припизання найпиршних кругів, одначасно числячи найприступніші ціни.

Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

З друкарні Видавничого Спілки "Літо". Львів Ринок ч. 10